

บันทึก

เรื่อง การนำแผ่นป้ายพลาสติกปิดทับแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์
(ปัญหาตามมาตรา ๖๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒)

กรมตำรวจได้มีหนังสือที่ มท ๐๖๐๓.๓/๘๕๑๖ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมตำรวจได้รับบัตรสนเท่ห์จากผู้ใช้นามว่า “มานะ เจริญสุข” ร้องเรียนว่า ขณะนี้มีผู้นำแผ่นป้ายพลาสติกปิดทับแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์ ซึ่งเมื่อพลาสติกเสื่อมสภาพจะทำให้ไม่สามารถมองเห็นเลขทะเบียนรถยนต์ได้ชัดเจน เป็นช่องทางอำนวยความสะดวกแก่ผู้กระทำความผิด จึงขอให้กรมตำรวจพิจารณาแก้ไข กรมตำรวจได้ส่งให้กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางและกองวิชาการพิจารณามีความเห็นเสนอแล้ว กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางมีความเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ (๔) กำหนดไว้ว่า “ผู้ใดเปลี่ยนแปลงโดยวิธีใด ๆ หรือปิดบังทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ซึ่งเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้ประจำรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท” ดังนั้น เมื่อเจ้าของรถนำแผ่นพลาสติกมาครอบหรือปิดทับแผ่นป้ายทะเบียนรถ ย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่วนกองวิชาการมีความเห็นว่าแม้พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ (๔) กำหนดไว้ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติในมาตราต่างๆ ของกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ตลอดจนกฎกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่ามีได้มีบทบัญญัติใด ๆ กำหนดให้แผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์อยู่ในความหมายของคำว่า “เครื่องหมาย” แต่ตรงกันข้าม กลับมีการกล่าวถึง “แผ่นป้ายทะเบียนรถ” และ “เครื่องหมาย” ไว้คนละส่วนอย่างชัดเจน การตีความให้ครอบคลุมหรือหมายความว่ารวมไปถึงแผ่นป้ายทะเบียนรถว่าเป็นเครื่องหมาย น่าจะขัดต่อหลักการตีความตามประมวลกฎหมายอาญา การกระทำตามที่ร้องเรียนจึงไม่น่าจะเป็นความผิดตามมาตรา ๖๗ (๔)

กรมตำรวจได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ (๔) กำหนดห้ามเปลี่ยนแปลงโดยวิธีใด ๆ หรือปิดบังทั้งหมด หรือแต่บางส่วนซึ่งเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้ประจำรถ ซึ่ง “เครื่องหมายประจำรถ” กับ “แผ่นป้ายทะเบียน” จะมีความหมายอย่างเดียวกันหรือไม่ยังไม่แน่ชัด จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อยึดถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบการฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) และผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก) แล้ว เห็นว่า คำว่า “เครื่องหมาย” ตามที่กำหนดใน

มาตรา ๖๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ นั้น มิได้มีบทนิยามไว้ในกฎหมายดังกล่าว จึงต้องพิจารณาความหมายดังกล่าวจากบทบัญญัติตามมาตราต่าง ๆ ในพระราชบัญญัตินี้เองเมื่อได้พิจารณาตรา ๕ (๔)^๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๓๐ แล้ว จะเห็นว่า รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดแผ่นป้ายทะเบียนรถเครื่องหมายประเภทรถและเครื่องหมายอื่น รวมทั้งวิธีแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมายดังกล่าว ซึ่งในเรื่องแผ่นป้ายทะเบียนรถนี้ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ ข้อ ๑^๓ ได้กำหนดลักษณะของแผ่นป้ายทะเบียนรถไว้ ส่วนเครื่องหมายประเภทรถนั้น ได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เช่นกัน เช่น กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ.๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ ข้อ ๕ (๗)^๔ ที่กำหนดให้รถยนต์รับจ้างต้องมี “เครื่องหมาย” และสำหรับ

^๑พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒

มาตรา ๖๗ ผู้ใด

(๑) ให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาต หรือเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ตน

(๒) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้สำหรับรถคันหนึ่งกับรถอีกคันหนึ่ง

(๓) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ผู้อื่น

(๔) เปลี่ยนแปลงโดยวิธีใด ๆ หรือปิดบังทั้งหมดหรือแต่บางส่วนซึ่งเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้ประจำรถ หรือ

(๕) ใช้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙ หรือยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๐ หรือลดภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๑ ผิดไปจากวัตถุประสงค์ที่ได้รับยกเว้นหรือลดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

^๒พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ.๒๕๓๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน กับออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) แผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายประเภทรถ และเครื่องหมายอื่นรวมทั้งวิธีแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมายดังกล่าว

^๓กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๒๖)ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๑ แผ่นป้ายทะเบียนรถ ซึ่งมีหมายเลขตรงกับใบคู่มือจดทะเบียนรถที่นายทะเบียนออกให้ต้องติดตรึงไว้ในที่ที่เห็นได้ง่ายที่หน้ารถหนึ่งแผ่น และที่ท้ายรถหนึ่งแผ่น เว้นแต่สำหรับรถจักรยานยนต์ หรือรถพ่วง ให้ติดที่ท้ายรถหนึ่งแผ่น

แผ่นป้ายทะเบียนรถให้เป็นรูปสี่เหลี่ยม มีลักษณะและขนาด ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ.๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๕ บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้าง ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

เครื่องหมายอื่นนั้น ก็ได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เช่นกัน เช่น ข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ ได้กำหนดวิธีแสดงเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีไว้ นอกจากนั้นมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ยังได้กำหนดให้ต้องมีและแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมายครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

จากบทบัญญัติในมาตรา ๕ (๔) ประกอบกับมาตรา ๑๑ และกฎกระทรวงฉบับต่าง ๆ ที่กำหนดแผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายประเภทรถ และเครื่องหมายอื่นไว้แยกกันเช่นนี้ แสดงได้ว่ากฎหมายเจตนาที่จะแยกแผ่นป้ายทะเบียนรถออกจากเครื่องหมายอื่น ๆ ประจักษ์ชัด ดังนั้น เครื่องหมายประจักษ์ชัดและแผ่นป้ายทะเบียนรถจึงมีความหมายแตกต่างกันและไม่อาจนำความในมาตรา ๖๔ (๔)^๖ ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษผู้ที่เปลี่ยนแปลงโดยวิธีใด ๆ หรือปิดบังทั้งหมดหรือแต่บางส่วนซึ่ง“เครื่องหมาย” ที่นายทะเบียนออกให้ประจักษ์ชัดมาใช้กับแผ่นป้ายทะเบียนรถได้ เพราะมาตรา ๖๗ (๔) กำหนดโทษไว้เฉพาะผู้ปิดบังเครื่องหมายประจักษ์ชัดเท่านั้น มิได้กำหนดโทษผู้ปิดบังแผ่นป้ายทะเบียนรถด้วย ดังนั้น จะตีความคำว่า “เครื่องหมาย” ในมาตรา ๖๗ (๔) ให้รวมถึง“แผ่นป้ายทะเบียนรถ”ด้วย จึงผิดหลักการตีความกฎหมายอาญาซึ่งต้องตีความอย่างเคร่งครัด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๔) จึงมีความเห็นว่า “เครื่องหมายประจักษ์ชัด” กับ “แผ่นป้ายทะเบียนรถ” มิได้มีความหมายอย่างเดียวกัน

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) จัดให้รถยนต์รับจ้างของบริษัทจำกัดมีเครื่องหมาย อักษรย่อชื่อจังหวัด และหมายเลขทะเบียน ตามลักษณะสี ขนาด และตำแหน่งตามที่นายทะเบียนกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

“พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒

มาตรา ๑๑ รถที่จดทะเบียนแล้วต้องมีและแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมายครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)